మళ్ళీ బతికిన సూరి

సూరి అనబడే సూర్యనారాయణకు నాతూమల్ దుకాణం అంటే మహా ఇష్టం.

ఇంకా ఖచ్చితంగా చెప్పాలంటే నాతూమల్ దుకాణం కుడివైపున వున్న 'షోకేస్' అంటే ఇష్టం అని చెప్పాలి.

అంటే సూర్యనారాయణ లక్ష్మీకటాక్షానికి పాత్రుడయినవాడనీ, దుకాణములో ఎడాపెడా వస్తువులు కొంటాడనీ, అలా కొన్నేళ్ళతరబడి కొనగా కొనగా అతగాడికీ ఆ దుకాణానికీ మధ్య ఒక అవినాభావసంబంధం ఏర్పడిందనీ మీరనుకుంటే అదిమాత్రం బొత్తిగా సరికాదు.

ఎం-2 (మిసలేనియస్-2) అని ఆఫీసులో పిలవబడే ఆ గుమాస్తా సూరీడికి ముప్పై రోజులకూ కలిపి సర్కారువారు ఇచ్చేది వందమీద అరువది రూప్యంబులు.

ఇహ నాతూమల్ దుకాణమో? నగరంలోకెల్లా అతి గొప్పదైన దుకాణం. ప్రధానమంత్రులూ, రాయబారులూ, విదేశాల నాయకుల భార్యామణులూ, ఐ, సీ. ఎస్సుల పెళ్ళాలూ, బొంబాయి సినిమాతారలూ-రోజూ వచ్చి వెళ్తుండే దుకాణం. దంతపుబొమ్మల మొదలు జరీచీరలవరకు, వెండి పాత్రల మొదలు వెదురుబుట్టలవరకు, ఎనిమిదడుగుల ఎత్తు ఏనుగుల మొదలు ఫిలిగ్రీ నగలవరకు - చేతి పనితనం విలసిల్లే వస్తువులనమ్మే దుకాణం. కాశ్మీరు శాలువలు, మీర్జాపూరు తివాసీలు, కొండపల్లి బొమ్మలు, మద్రాసు నటరాజులు, బంకూరా గుర్రాలు, కోణార్క శిల్ప ప్రతి రూపాలు,చీరలు, నగలు, పటాలు, సంచులు, ఓహ్ ఒకటేమిటి, ఎన్నెన్నో, వింతవింత వస్తువులతో ప్రతీ అంగుళమూ విరాజిల్లే దుకాణము. దేశ విదేశాలలో తమ సరుకులనమ్మి ఖ్యాతి నార్జించిన దుకాణము. ప్రపంచంలో ఏమూల అంతర్జాతీయ ప్రదర్శనలో భారతదేశం పాల్గొన్నా తప్పక పాల్గొనేది నాతూమల్ దుకాణము.

మరి ఆ దుకాణం అనబడే హస్తికీ ఈ సూరి అనే మశకానికీ గల అనుబంధం

ఏమిటి?

నాతూమల్ దుకాణంలో వస్తువులన్నిటినీ రోజూ తుడిచి శుభ్రంగా వుంచే గుర్నాంసింగ్‌కు జీతం రోజున సూరికన్న ఆరురూపాయలు ఎక్కువ వస్తాయి.

మరి అట్లాంటి సూరికి, ఈ జీవితంలో మంచి కోరికలు కలగడానికి అర్హతలేని సూరికి, పిచ్చిముండాకొడుకు కాకపోతే ఇంత పెద్దదుకాణం మీద మమకారం ఏమిటయ్యా నాబొంద అనుకోవచ్చు మీరు....

అక్కడే వస్తుందొక విచిత్రం....ఎంత సూరిగాడయినా కలలు కనడానికి కిరాయిలేదుగా...

అందుకనీ

ఎలిజబెత్ టేలర్‌తో ఫ్రెంచి రివీరాలో విలాసయాత్ర, రాష్ట్రపతి తో విందు భోజనం, పార్లమెంటులో అటు ప్రభుత్వమూ – ఇటు ప్రతి పక్షమూ అదిరి చచ్చేట్లు ప్రసంగించడం. ప్రపంచంలోని ఆరేడువందల భాషలలోకి తర్జుమాచేసి పారేయదగిన గ్రంధరాజాన్ని రచించడం. ఎనిమిది వాద్యాలమీద అవలీలగా కర్నాటక హిందూస్తానీ బాణీలలోనే గాక బీతోవెన్ బాక్‌ల సంగీతముకూడా వాయించేసి తన దివ్యసంగీతాన్ని విని ఆనందాబ్ధిలో మునిగితేలిన ఐక్యరాజ్యసమితి సభ్యులందరూ హర్షధ్వానాలు చేస్తుంటే– "అబ్బే దీన్లో ఏముందండీ...." అన్నట్లుగా తలవూపడం. ఎనిమిది ఓవర్స్‌లో పన్నెండు పరుగులనిచ్చి వెస్టిండీస్ జట్టును పూర్తిగా బౌల్ చేసిపారేసి, అదే సాయంత్రం డోవర్‌చేరి ఇంగ్లీషు ఛానెల్ నీదేసి, అవతల ఫ్రెంచితీరాన పత్రికలవారితో గోష్ఠి జరపడం––

––వంటి పనులన్నింటినీ సూరి, సూరివంటి శతకోటి సూరిగాళ్ళు రోజూ కలల్లో చేసేస్తూ వుంటారు.

దయామయుడయిన ఆ దేవుడు చేసిన ఈ స్వప్నాల ఏర్పాటు పుణ్యమా అని సూర్యనారాయణరావు పంతులుగారి అయిదెకరాల తోట పచ్చదనం మధ్యనుంచి ముత్తెంలా మెరిసే భవనంలోని ముందుగది వుందే– దాన్నిచూసి, దేవేంద్రుడే అసూయపడతాడు. పాదాలను మెత్తగా పలకరించే తివాసీలు పరిచిన ఆగదిలో ఎటుచూసినా అందాలునిండిన కళాఖండాలు, ఆమూల బీరువాలో పంతులుగారు అపుడపుడు విదేశాలకు వెళ్ళినప్పుడు సేకరించుకు వచ్చిన అపూర్వమైన వస్తువులు–వీటితో ఆ గది అనన్యముగా అలరారుతూ వుంటుంది.

....అయితే సూర్యనారాయణ నాతూమల్ దుకాణం కుడివైపున వున్న షోకేసుని ప్రేమించడం అన్నదిమాత్రం పచ్చి నిజం. అందులో అబద్ధము ఏమీలేదు. అది కలమాత్రంకాదు.

ఎందుకయ్యా మరి ఈ అసామికి ఆషోకేసుమీద మోజు అని అడిగితే.....

ఆ కేసులోని...ఆకాశం రంగుతివాసీ మధ్యగా వెల్గుతూండే ఒక పళ్ళెంవంటిది, ఆ వెండిపళ్ళెంలోని ప్రతిమిల్లిమీటరూ శిల్ప విన్నాణంతో శోభిల్లుతుంటే ఆ శోభకు కేంద్రంగా చుక్కల్లో చంద్రుడిలా భువన మోహనుడైన శ్రీకృష్ణుడు వేణువునూదు

తున్న శిల్పంవుందే, ఆ కృష్ణుడి పెదవులమీద దోబూచులాడే లేత చిరునవ్వుందే అది సూరి అనే తుప్పు పట్టిన మేకుని అయస్కాంతంలా లాగేసింది. ఆ రజత ఫలకం అంటే అతడికి పంచ ప్రాణాలూననడం అతిశయమైన యుక్తి కానేకాదు. రోజూ తాను ఇంటినుండి ఆఫీసుకు, అక్కడినుండి ఇంటికి నడిచి వెళ్ళవలసిన దారిమీదే ఆ నాతూమల్ అనే మహనీయుడి దుకాణం పెట్టడంవలన, అంతటితో ఆగక ఆ షోకేసొకటి ఏర్పాటుచేసి అందులో తను మనసారా ప్రేమించి ఆరాధించదగినంత సౌందార్యాన్ని, ఆరజతఫలక రూపేణా అమర్చడం వలన-సూరి అనే, 100-3-124-4-160-5-200 స్కేలుమీద పాకే గొంగళిపురుగు కళామయ ప్రపంచంలోకి కనీసం చూపులనయినా పంపడానికి అవకాశం ఏర్పడింది.

ఇవ్విధంబుగా సూర్యనారాయణ (ఉరఫ్) సూరికి మూడేళ్ళనుండీ రోజూ రెండు పూటలా, ఏది తప్పినా నాతూమల్ దుకాణంలోని ఆ వెండి ఫలకం ఎదుట ఓ ఐదునిముషాలు నిల్చుని చూచివెళ్ళడం మాత్రం తప్పేదికాదు. సూర్యనారాయణరావు పంతులుగారి స్వప్న సౌధంలోని డ్రాయింగ్ రూములో అన్నిటి కన్న మిన్నయైన ఆకర్షణ ఆకృష్ణుడున్న వెండి ఫలకమే....

ఒకసారి బరితెగించి ఆ దుకాణం లోపలికి అడుగుపెట్టిన సూరికి-అదుకాణం పూర్తిగా ఎయిర్‌కండిషన్‌దే ఐనా- మహావేడిగా దుర్భరంగా వుండింది. ఇస్త్రీ మడతలమధ్య రెక్కలపురుగులా, పూలరాసులమధ్య చింత పండుపొట్లం కాగితంలా, పాలలో నలుసులా, తేనెలో రాయిలా వున్నాను తాను అన్పించింది.

సూరి శక్తినంతా కూడగట్టుకొని “అదిగో ఆ షోకేసులో వుండే ఆ వెండిఫలకం, దానిధర?" అని అడగగా, ఆ షాపులో వుండే ఎనిమిది మంది జవ్వనులలో ఒక్కతె.. “డ్రైవర్‌ని పంపకపోతే ఈ అమ్మగారే రాకూడదూ లోపలికి" అనబోయి ఆ మాట అనక, వెటకారంగా, ఎగతాళిగా , వ్యంగ్యంగా ఓసారి చిరునవ్వు నవ్వి, తనజడ ముడి పిన్నును సుతారంగా ఎడమచేతి వేలితో సర్దుకుంటూ-- “వేయిన్ని నాలుగువందలు" అంది.

ఆ మాటవిన్న సూరి మూర్ఛపోయి లేచాడు. “ఎంత?" అన్నాడు. కాస్త స్పష్టంగా కనుక్కుందామని; తను విన్నదానిలో పొరబాటుందేమో నని; తాను ఆ ఫలకాన్ని ఈ క్షణాన కొనడానికి సిద్ధంగా వున్నానని ఐతే ధరదగ్గరే కాస్త అభిప్రాయభేదం అన్నట్లుగా ధ్వనిస్తూ.

ఆ వగలాడి, వగలొలుక సిగ నెగదువ్వుకుంటూ - “వెయ్యిన్ని నాలుగువందలు.... పద్నాలుగు వందలు-వన్ థౌజండ్ అండ్ ఫోర్ హండ్రడ్ రుపీస్" అని, పెద్ద జోకు విసురుతున్నట్లుగా చివర “ఓన్లీ" అని - నవ్వింది.

ఆ విసురుకు విలవిల్లాడిన సూరి ఈ క్షణాన తన పాదాలకింద భూమి విచ్చుకొని ఆనాడు సీతమ్మతల్లిలా తాను దానిలోకి కుంగిపోతే ఎంత బాగుండును అనుకుని, అవమానంతో దహింపబడుతూ ప్రతి అడుగూ ఒక మైలుగా నడిచి బయటకు వచ్చాడు.

ఆనాటినుండి ఆ వెండిఫలకం అంటే సూరికి ఆశ, ప్రేమ, ఇష్టం, ఆకర్షణ-ఇవేగాక

గౌరవంకూడా ఏర్పడింది. రేసులో తనకీ ట్రెబుల్ వస్తుందా, రాఫిల్ లక్షాపదివేలు తనదవుతుందా, లేక సినిమాలోవలె హీరోయిన్ తన్నువలచి పెళ్ళాడేస్తుందా – ఎట్లా, ఎట్లా తాను దానిని కొనడం అని సూరి మథనపడిన క్షణాలు లక్షలు లక్షలున్నాయి.

కొన్నా కొనకపోయినా అకృష్ణుడిని, ఆ వెండి ఫలకాన్ని చూస్తున్నంత సేపూ సూరిమనసు హాయిగా, నిశ్చలంగా, ఆనందంగా, పాలకడలిమధ్య ఆదిశేషుడిపై పవళించిన మహావిష్ణువులా వుండేది. ఆ కాస్తసేపూ అతడు మరోలోకానికి దేనికో వెళ్ళేవాడు. తన స్థితిగతుల మరిచి అదోవిధమైన సమాధిలోకి వెళ్లిపోయేవాడు.

ఇంత పాలకడలిమధ్యా విషపు బొట్టులాటి భయం ఒకటి వచ్చేది అపుడపుడు.

ఆ వెండిఫలకాన్ని, తన జీవితానికి దిక్సూచిలావున్న దానిని, తన మనస్సనే ఎడారికి ఒయాసిస్సులావున్న ఆ దానిని – ఎవరయినా, ఏనాడయినా కొనివేస్తేనో?

ఆ ఆలోచన వచ్చినపుడెల్లా నిలువెల్ల భయముతో వణికిపోయేవాడు సూరి.

ప్రతిరోజు ఆఫీసుకు వెళ్తూనో, ఇంటికి వస్తూనో....ఆ దుకాణం దగ్గరకురాగానే కళ్ళు మూసుకుని – "భగవాన్....నాకు ప్రియాతిప్రియమైన ఆ వెండిఫలకం అక్కడే క్షేమంగా, సురక్షితంగా, భద్రంగా వుండేటట్లు అనుగ్రహించు" అని ప్రార్థించి మరీ ముందడుగు వేసేవాడు. తొలిరాత్రి భర్తను చేరుతున్న వధువులా– డైరెక్టరు వారిగదిలోకి వెల్తున్న డెయిలీ వేజెస్‌బాయ్‌లా–మినిస్టరువారి భవనంలోకి మియర్ ఓటర్‌లా–అడుగులు వేస్తూ వెళ్ళి ఆ షోకేస్ ఎదుట నిలబడి అక్కడ తన ప్రాణం కుశలంగా వుండడం చూసి పరమానంద భరితుడయ్యేవాడు; దేవుడికి కృతజ్ఞత లర్పించేవాడు.

ఒక సాయంకాలం మామూలుగా అతడు ఆ షోకేసు ఎదుట నిలబడి తన లోకంలో తాను విహరిస్తున్న క్షణంలో కర్కశమైన అపశ్రుతి ఒకటి విన్పించింది.

"అదే...దానిధర ఎంత?" అని అడుగుతూంది..ఒక కొవ్వెక్కిన ఒళ్ళుగల ఆడది. ఆవిడ వెనకగా డ్రైవరూ, ఆ పక్కనే ఆమె మొగుడు కాబోలు నిల్చునివున్నాడు. ఆమెగవాళ్ళిద్దరి చేతులనిండా కరకరలాడే కాగితాల పొట్లాలున్నాయి.... వీధిలో నిల్చున్న వారిఓడలాటి నల్లటి కారులోంచి బాబ్డ్ తలను బయటుకుసాచి వాళ్ల పదహారేళ్లమ్మాయి...."మమ్మీ కమాన్" అని బోనులో వున్న వింతజంతువులా పదే పదే అదేపనిగా అరుస్తూంది.

ఆ కొవ్వెక్కిన వేళ్ళు తన వెండిఫలకంవైపు చూపించడం గమనించిన సూరిగుండెలో గునపాలు దిగాయి.

నాతూమల్ దుకాణం మనిషి, వాడి సిగతరగ, ఎంతో ఉషారుగా కేసులోంచి ఆ ఫలకాన్ని తీసి ఆవిడకిచ్చాడు. ఆ ధూర్తురాలు అమూల్యమైన ఆవస్తువును మహామోటుగా కుక్కపిల్లనో, కోడిపెట్టనో చూసినట్లు ముందు వెనకలుచూసి తిరగేసి, పక్కకు తిప్పి చూస్తుంటే–తన్ను స్తంభానికి కట్టేసి తన ఎదుటే భార్యశీలం కలుషితం చేయబడుతున్న ఘోర దృశ్యాన్ని చూస్తున్న భర్తలా–ఉంది సూరి మనసు.

ఆ క్షణాన ఆ తాటకికి హిస్టీరియా ఫిట్స్ రావాలి...లేదా వాళ్ళమ్మాయిమెడ ఆ కారు కిటికీలో ఇరుక్కుపోవాలి...లేదా ఆ మొగుడు వెధవ వున్నాడే వారిపర్సును

అయిదునిముషాల కింద కొట్టేశారన్న విషయం చటుక్కున ఇప్పుడే తెలియాలి... ఇందులో ఏ ఒక్కటిగాని లేదా అట్లాంటిదిగాని జరగాలి..... జరిగి తీరాలి...వాళ్ళా ఫలకం కొనడం మానేయాలి..అని ఎన్నెన్నో ఆలోచనలు మొదలై, సూరి లోలోపల తిరుగుచుండగా, ఆ వెండి ఫలకంధర విని అంతటికారూ, ఇనుప బొక్కసంలాటి మొగుడూ కలావిడకూడా–కనుబొమ లెగరేసి, ఆ ఫలకాన్ని దుకాణం మనిషి చేతికి, వెనక్కు ఇచ్చేస్తున్న ఆ దృశ్యం సూరి జీవితంలో మరపురాని మనోహర దృశ్యం.

ఆ ఆడదానిని ఆమె తాలూకు మనుషులతో, వస్తువులతో కలిపి మోసుకుని వెళ్తున్న ఆ కారువేపుచూసి – ఎవరెస్టెక్కిన నార్కేలా, భక్తుడికి వరం ఇస్తున్న దేవుడిలా నవ్వేసి సూర్యానారాయణ.... "ఓస్! ఓస్! మహా కొనవచ్చింది ఈవిడగారు....చాలు చాల్లేవమ్మా...ఇంటికెళ్లి ఆ బ్రాందీ ఏదో సేవించి మీవారి స్నేహితుడితో నాట్యంచేసి పడి నిద్రపో" అన్నాడు.

అని ఇటువైపు తిరిగి– "హా! కృష్ణయ్యా! నీకీనాడు ఎంతటి గండం తప్పిందయ్యా స్వామీ!' అన్నాడు. అని కృష్ణుడిని దీవించాడు. మనసులో ముద్దుపెట్టుకున్నాడు. లాలించాడు. కంటతడి పెట్టుకున్నాడు. ఊపిరి పోసుకున్నాడు. పెల్లుబికే ఉత్సాహంతో ఇల్లుచేరి అప్పున్న పాలవాడికి ధీమాగా సమాధానం చెప్పాడాపూట.

ఆరునెలల తర్వాత ఒక వుదయం –

ఆఫీసుకు వెళ్తూ సూరి నాతూమల్ దుకాణం కుడివైపున వున్న షోరూమ్ కేసుముందు ఆగాడు.

ఆగింది అతడి గుండె.

తనకు గుడ్డితనం వచ్చిందేమోనని అటూ ఇటూ చూచాడు. బస్సులు, కార్లు, స్కూటర్లు, పోలీసులు, మనుష్యులు కనబడుతున్నారు.

కళ్ళుతెరిచి, మూసి, మూసితెరచి, మళ్లీ చాశాడు. లేదు.

ఆ కృష్ణుడున్న వెండిఫలకం అక్కడలేదు!

వేళ్లన్నీ నరికేసిన మొక్కలా ఐపోయిన సూరి కాళ్లీడ్చుకుంటూ పదడుగులు వేసి – దుకాణం గుమ్మములోవున్న వాచ్‌మన్‌ని అడిగాడు.

ఏదీ? ఆ కృష్ణుడేడీ? ఆ వెండిఫలకం ఏదీ?

"దానిని నిన్నరాత్రి బిలోనాదేశపు రాయబారి" కొనుక్కువెళ్లాడు,

అని చెప్పాడు వాచమన్.

ఆ క్షణం చచ్చిపోయ్యాడు సూరి.

మళ్లీ బతికిన సూరి కలలుకూడా కనడం మరిచిపోయిన మనిషి; లేదా శవము!

['సైనిక సమాచార్' '67]